13967 ـ مقداری از عطر پخش شده در هوا ناخواسته وارد حلقش شده. آیا روزه‌اش باطل است؟

سوال

سوالم دربارۀ اموری است که باعث بطلان روزه می‌شود. در مدرسۀ من یکی از دانش‌آموزان مقدار زیادی عطر را در هوا می‌پاشد به طوری که احساس می‌کنم مقداری از آن به حلقم می‌رسد. برایم سوال پیش آمده که آیا این روزه‌ام را باطل می‌کند یا خیر؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولا: به سبب اهمیت بحث اختلاط لطفا پاسخ شمارۀ (1200) را دربارۀ حکم اختلاط بخوانید.

ثانیا: برای زن جایز نیست که عطرزده از خانه‌اش خارج شود و کسی که چنین کند خود را در معرض وعید و تهدید شدید قرار داده است. در حدیثی به روایت غُنیم بن قیس از اشعری آمده که گفت: رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ فرمودند: هر زنی که به خود عطر زند و [از خانه خارج شود و] از کنار گروهی بگذرد که بویش را احساس کنند زناکار است به روایت نسائی (الزینة: ۵۰۳۶) و شیخ آلبانی در صحیح سنن نسائی (۴۷۳۷) آن را حسن دانسته است.

رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ نیز زنی را که به مسجد می‌رفت امر نمود تا عطر نزند و امر کرد کسی که چنین کرده خود را بشوید. در حدیث ابوهریره آمده که رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ فرمودند: اگر زنی به سوی مسجد بیرون رفت باید خود را از عطر بشوید چنانکه خود را از جنابت غسل می‌دهد به روایت نسائی (۵۰۳۷). شیخ آلبانی در صحیح سنن نسائی (۴۷۳۷) آن را حسن دانسته است.

ثالثا: اما استنشاق عطر برای روزه‌دار مشکلی ندارد. از شیخ ابن عثیمین در این باره پرسیدند و ایشان گفتند: استفاده از آن در روز رمضان جایز است و بوییدنش اشکالی ندارد مگر بخور که نباید آن را استنشاق کند زیرا جِرم آن که دود است به معده می‌رسد. (بخور نوعی خوشبویی است که مانند اسفند در آتش انداخته می‌شود و دود می‌کند).

فتاوى اسلامية (۲/ ۱۲۸).

و اگر اثر بوی آن عطر را در گلویت احساس کردی ان شاءالله مشکلی ندارد و برای باطل شدن روزه مهم این است که چیزی که دارای جِرم است به طور عمدی به شکم برسد حال آنکه بو جرم ندارد و همینطور شما در مورد آن صاحب اختیار

نیستید و عمدی نداشته‌اید و الله عزوجل می‌فرماید:

وَلَكِن مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا [احزاب: ۵]

(ولی در آنچه دلهایتان عمد داشته است [مسئول هستید] و الله است که همواره آمرزنده و مهربان است)

و می‌فرماید:

وَلاَ تُحَمِّلْنَا مَا لاَ طَاقَةَ لَنَا [بقره: ۲۸۶]

(و آنچه تاب آن نداریم را بر ما تحمیل نکن).

والله اعلم